

Infectieziekten van invloed op dierenwelzijn

Mariella Rijnders

De uitbraak van een (infectie)ziekte kan grote gevolgen hebben voor een veehouder, zowel voor het dierenwelzijn op het bedrijf als op economisch vlak. Mariella Rijnders, rundveedierenarts bij diergeneeskundig Centrum Zuid-Oost Drenthe en Monique Driesse, rundveedierenarts bij Boehringer Ingelheim Animal Health, vertellen over de risico's en potentiële maatregelen bij dierziekten.

Hoe kan een veehouder het dierenwelzijn bewaken of verhogen?

Driesse: "Dierenwelzijn kan het best getypeerd worden aan de hand van de vijf vrijheden van Brambell: ten eerste vrij van ongemak in de leefomgeving, ten tweede vrij van verwondingen en ziekten, ten derde vrij van angst en stress, ten vierde

vrij van honger en dorst en ten vijfde vrij om normaal gedrag te vertonen. Op preventiegebied vallen door veehouders hierin veel stappen te zetten, onder andere om verwondingen en ziekten te voorkomen. Zo is het bewaken van de interne en externe bioveiligheid van groot belang. Dit betreft alle maatregelen die genomen worden om het in- en verslepen van infectieziekten te voorkomen. Dit raakt tevens de vrijheid van ongemak in de leefomgeving, aangezien veel ziekten voorkomen kunnen worden door aandacht voor de huisvesting."

Rijnders: "Zo moet de inrichting van de stal dusdanig comfortabel zijn, dat indien dieren hier jaarrond in verblijven, zij er geen klachten aan overhouden. Ook de weidegang is een belangrijk aandachtspunt en tevens een lastige. Enerzijds is dit goed voor het verhogen van het dierenwelzijn, anderzijds vormt het een risico op het inslepen van ziekten. Om ziektes te voorkomen kan vaccinatie helpen of extra draden aan weerszijden van sloten, zodat dieren van de burens geen contact kunnen maken. Tot slot is een duidelijk aankoopbeleid van belang. Een dierhouder doet er goed aan wanneer hij of zij bij de aankoop van dieren rekening houdt met de actuele status van dierziekten. Deze status kunnen bedrijven verwerven als ze zelf vrij zijn van ziekten als bijvoorbeeld paratuberculose, salmonella en het Bovine Virus Diarree (BVD). Laatstgenoemde is een virale

Monique Driesse

ziekte die aan de preventiekant soms nog wat meer aandacht verdient in Nederland. Soms zijn de effecten van de ziekte namelijk heel zichtbaar, zoals acute ziekte of koeien die plotseling aborteren, maar vaak is BVD juist sluimerend. Daarbij ontstaat onderdrukking van het afweersysteem waardoor andere aandoeningen hun slag kunnen slaan. Het welzijn wordt hier sterk door aangetast. BVD eradicatie is dan ook een basisonderdeel voor goed dierenwelzijn."

Hoe verhoudt dierenwelzijn zich tot het economisch belang van veehouders?

Rijnders: "De koe en melkveehouder hebben gemeenschappelijke belangen. Als een melkveehouder zorgt dat het welzijn van de koe goed is, worden de biologische

processen in de koe gefaciliteerd. Het verbeteren van het ligbed bijvoorbeeld zorgt ervoor dat de koe meer zal liggen, daarom meer zal herkauwen en zodoende een betere vertering krijgt. Dat heeft een verhoogde melkproductie tot gevolg. Het investeren in dierenwelzijn is dus weliswaar een financiële investering, maar het zal uiteindelijk leiden tot een verbetering van het productieproces."

Wat doen jullie om het bewustzijn te vergroten?

Driesse: "Onze moederorganisatie in Duitsland heeft het Farm Animal Well Being Expert Forum opgezet. Welzijns- en gedragsonderzoekers, dierwetenschappers en stakeholders vanuit de hele wereld kunnen hier kennis met elkaar uitwisselen over dierenwelzijn. Met de opgedane kennis kan de vertaalslag gemaakt worden naar de praktijk, zodat ook veehouders en dierenartsen de materie kunnen gebruiken en implementeren in hun dagelijkse werkzaamheden. Het forum is tien jaar geleden begonnen als expertpanel over pijnmanagement, maar wordt inmiddels voor een veel breder spectrum gebruikt; strategieën voor het verbeteren van welzijn van landbouwhuisdieren en daarmee diergezondheid en bedrijfsresultaten."

Meer informatie

www.boehringer-ingelheim.nl